Tanulmányi programok oktatói lefedettsége az akkreditációs mutatók tükrében
Helyzetelemzés a 2026-2027-es tanévre

1. A tanulmányi programok főállású oktatókkal való lefedettsége

A 2026–2027-es tanév adatai alapján az egyetem alapképzési tanulmányi programjainak főállású oktatókkal való lefedettsége 30,50% és 100% között változik, az intézményi átlag 79,20%.
A legalacsonyabb lefedettség a működési engedéllyel rendelkező Testnevelés és sport (37,60%), valamint a Sport és edzőképzés (30,50%) tanulmányi programok esetében tapasztalható. Az akkreditált szakok közül a kolozsvári Fotó, film, média szak lefedettsége a legalacsonyabb (65%), míg a Fordító és tolmács szak esetében eléri a 100%-ot.
Az ARACIS által meghatározott 60%-os akkreditációs küszöbértéket három tanulmányi program nem teljesíti: a Testnevelés és sport (37,60%), a Sport és edzőképzés (30,50%), valamint az 50%-os küszöbértéket a Szoftverfejlesztés mesterképzési program (36,80%). Az adatokat az 1. és 2. ábra szemlélteti.
Az eredmények összességében kedvező intézményi átlagot mutatnak, ugyanakkor az egyes tanulmányi programok közötti jelentős eltérések indokolttá teszik a személyi feltételek felülvizsgálatát.

2. A professzorok és docensek aránya

A 2026–2027-es tanévben a professzorok és docensek aránya az egyes tanulmányi programok esetében 19,30% és 95,30% között alakul. A legmagasabb érték a Növényorvos mesterképzési programban figyelhető meg, míg az akkreditált szakok közül a Könyvelés és gazdasági informatika szak rendelkezik a legalacsonyabb, 19,30%-os aránnyal. Az intézményi átlag 63%. Az adatokat a 3. és 4. ábra mutatja be.
Az ARACIS által előírt 25%-os professzor–docens arányt a tanulmányi programok többsége teljesíti. Ez alól egyetlen kivétel a Könyvelés és gazdasági informatika szak, ahol az arány 19,30%. A tanulmányi programok szintjén ugyanakkor számottevő különbségek figyelhetők meg.
Az ARACIS által meghatározott 25%-os küszöbértéket a sepsiszentgyörgyi agrármérnöki képzés, a kolozsvári Környezetmérnöki szak, valamint a csíkszeredai Turisztikai mérnök-menedzser képzés csak minimálisan teljesíti. Szakcsoportos bontásban a legmagasabb professzor–docens arány a csíkszeredai humán szakcsoportban mutatkozik, amelyet a marosvásárhelyi mérnöki szakcsoport követ (pl. Szociológia 67,40%, Kommunikáció és közkapcsolatok 82,50%, Mechatronika 64,80%).
Mindez arra hívja fel a figyelmet, hogy az oktatói állomány fejlesztése nem kizárólag a küszöbértékek teljesítése szempontjából fontos, hanem az egyes képzések hosszú távú minőségének és akkreditációs fenntarthatóságának biztosítása érdekében is. Emellett célszerű hangsúlyozni, hogy a mesterképzési programokra vonatkozó második indikátor – a professzorok és docensek legalább 25%-os aránya az oktatói állások számához viszonyítva – valamennyi program esetében teljesül, legtőbb esetben pedig az előírt minimumot jelentősen meghaladó mértékben (a Növényorvos mesterképzési programban például eléri a 95,30%-ot, Filmtudomány: 66,40%, Szoftverfejlesztés 64,30%, Fenntartható biotechnológiák 64%). Ez az eltérés önmagában nem jelent problémát az ARACIS követelményeinek való megfelelés szempontjából, ugyanakkor a gazdálkodás és a pénzügyi hatékonyság szempontjából indokolttá teheti a helyzet felülvizsgálatát.

3. Hallgató–oktató arány

Az egyetem tanulmányi programjaiban a hallgatók és a főállású oktatók aránya (leszámítva a megszűnő, illetve fejlesztés alatt álló szakokat) 3,59 és 14,54 között változik, az intézményi átlag 6,87.

A legalacsonyabb hallgató–főállású oktató arány a megszűnőfélben levő Környezettudomány szakon figyelhető meg (1,94), míg a legmagasabb értéket a Testnevelés és sport szak mutatja (37,10). Utóbbi adatot ugyanakkor körültekintően kell értelmezni, mivel a tanulmányi program oktatói állományának kialakulatlansága jelentősen befolyásolja, és torzíthatja az arányszámot.

Az adatok értékelésekor ezért nem elegendő kizárólag a pillanatnyi létszámadatokra támaszkodni: figyelembe kell venni az egyes szakok fejlődési szakaszát, az oktatói állomány bővítésének folyamatát, valamint a hallgatói létszám várható alakulását is.

4. Következtetések és fejlesztési prioritások

A bemutatott adatok alapján megállapítható, hogy az egyetem oktatói kapacitásainak fejlesztése differenciált, az egyes tanulmányi programok sajátosságaihoz igazodó megközelítést igényel.

A főállású oktatókkal való lefedettség, a professzorok és docensek aránya, valamint a hallgató–oktató mutató együttes vizsgálata alapján különösen a következő tanulmányi programok esetében indokolt a humánerőforrás-fejlesztés prioritásként való kezelése: Testnevelés és sport; Sport és edzőképzés; Fotó, film, média; Szoftverfejlesztés; Agrármérnöki képzés.

A fejlesztési szükségletek teljes körű értékeléséhez azonban a jelenlegi statikus adatok önmagukban nem elegendők. A humánerőforrás-helyzet dinamikus elemzése során figyelembe kell venni a meghirdetendő oktatói állásokat, valamint a közeljövőben várható nyugdíjazásokat is.

Mindezek alapján indokolt egy középtávú oktatói humánerőforrás-terv kidolgozása, amely tanulmányi programonként azonosítja a létszámbeli és minőségi hiányokat, számol az oktatói állomány várható változásaival, és meghatározza az akkreditációs követelmények tartós teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.

A cél nem csupán az aktuális akkreditációs mutatók teljesítése, hanem az egyetem képzési kínálatának hosszú távú stabilitását, minőségét és fenntartható működését biztosító oktatói állomány kialakítása.

Elfogadta a Sapientia EMTE Szenátusa a 3170/2026.10.30. sz. határozatával.

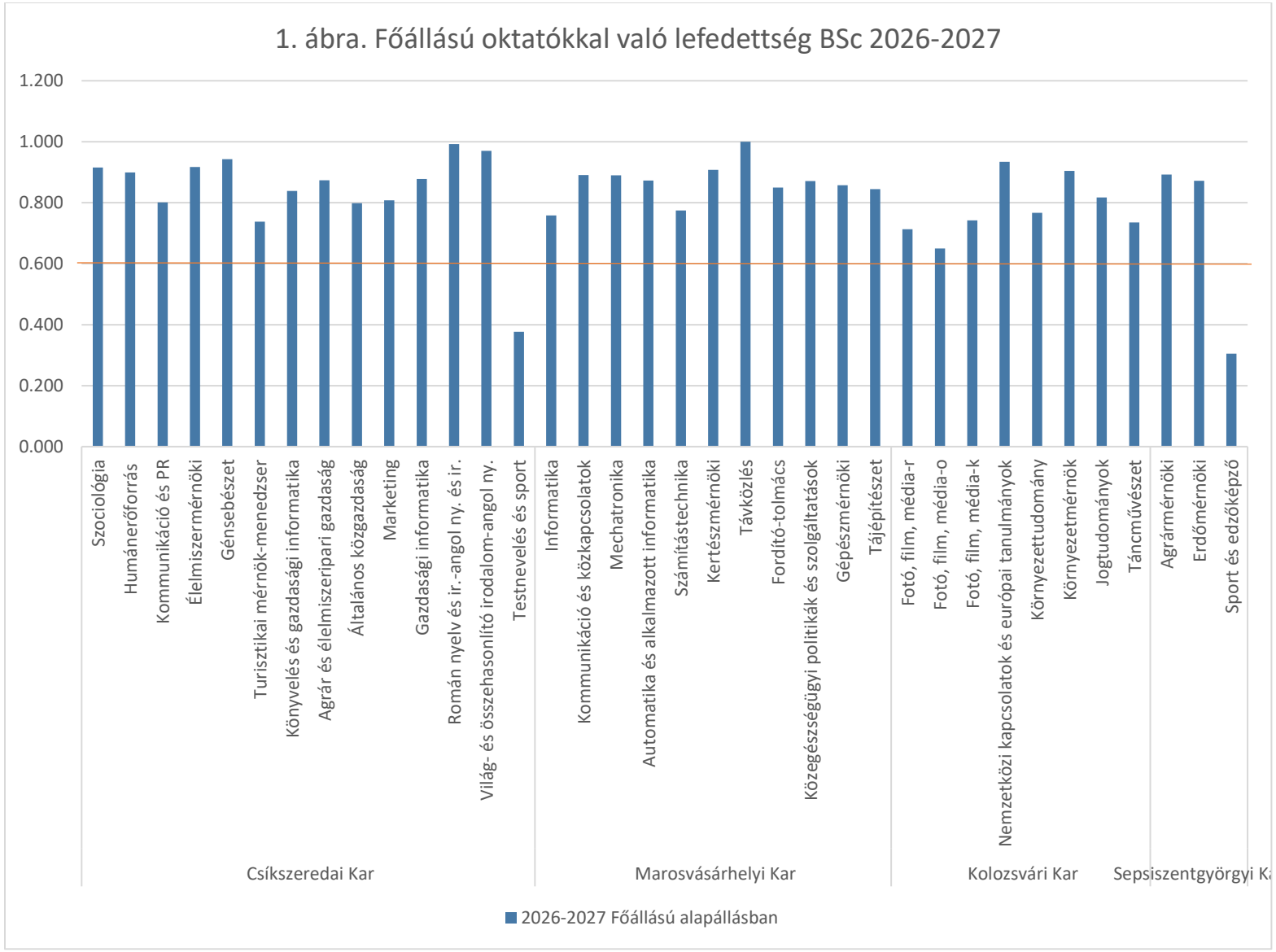
1. ábra. Főállású oktatókkal való lefedettség BSc 2026-2027
1.200
1.000
0.800
0.600
0.400
0.200
0.000
Szociológia
Humánerőforrás
Kommunikáció és PR
Élelmiszermérnöki
Génsebészet
Turisztikai mérnök-menedzser
Könyvelés és gazdasági informatika
Agrár és élelmiszeripari gazdaság
Általános közgazdaság
Marketing
Gazdasági informatika
Román nyelv és ir.-angol ny. és ir.
Világ- és összehasonlító irodalom-angol ny.
Testnevelés és sport
Informatika
Kommunikáció és közkapcsolatok
Mechatronika
Automatika és alkalmazott informatika
Számítástechnika
Kertészmérnöki
Távközlés
Fordító-tolmács
Közegészségügyi politikák és szolgáltatások
Gépészmérnöki
Tájépítészet
Fotó, film, média-r
Fotó, film, média-o
Fotó, film, média-k
Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
Környezettudomány
Környezetmérnök
Jogtudományok
Táncművészet
Agrármérnöki
Erdőmérnöki
Sport és edzőképző
Csíkszeredai Kar
Marosvásárhelyi Kar
Kolozsvári Kar
Sepsiszentgyörgyi K
2026-2027 Főállású alapállásban

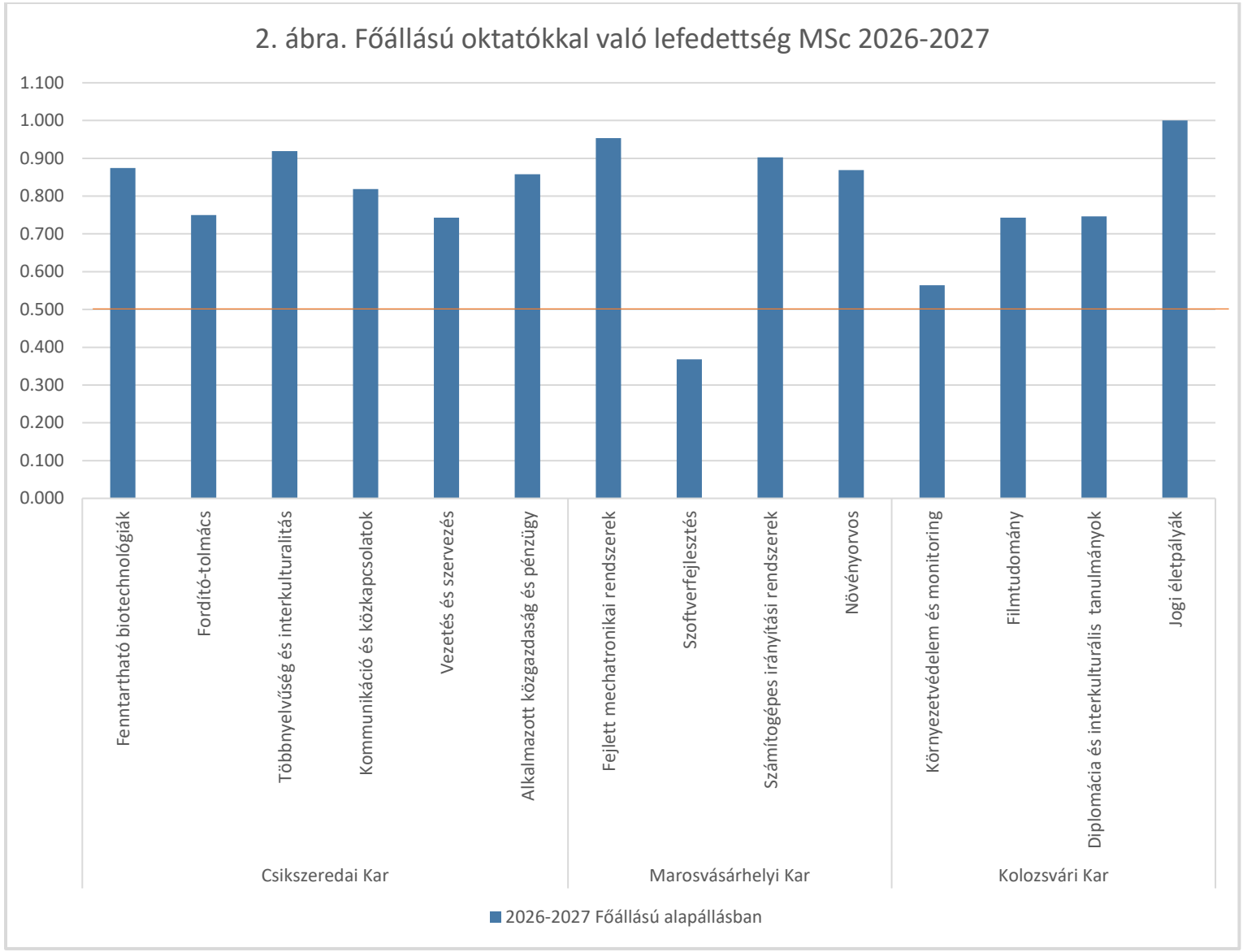
2. ábra. Főállású oktatókkal való lefedettség MSc 2026-2027
1.100
1.000
0.900
0.800
0.700
0.600
0.500
0.400
0.300
0.200
0.100
0.000
Fenntartható biotechnológiák
Fordító-tolmács
Többnyelvűség és interkulturalitás
Kommunikáció és közkapcsolatok
Vezetés és szervezés
Alkalmazott közgazdaság és pénzügy
Fejlett mechatronikai rendszerek
Szoftverfejlesztés
Számítógépes irányítási rendszerek
Növényorvos
Környezetvédelem és monitoring
Filmtudomány
Diplomácia és interkulturális tanulmányok
Jogi életpályák
Csikszeredai Kar
Marosvásárhelyi Kar
Kolozsvári Kar
2026-2027 Főállású alapállásban

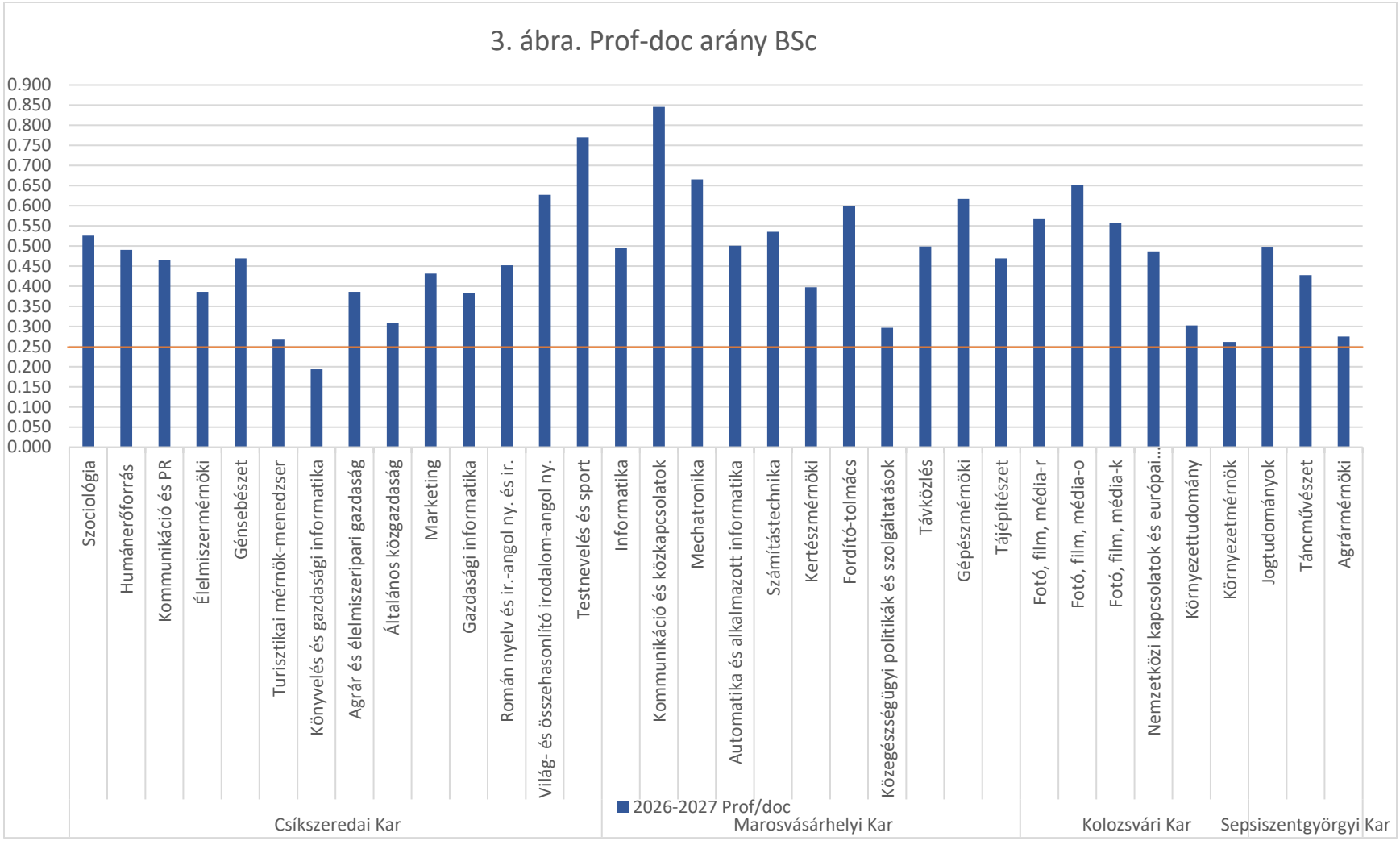
3. ábra. Prof-doc arány BSc
0.900
0.850
0.800
0.750
0.700
0.650
0.600
0.550
0.500
0.450
0.400
0.350
0.300
0.250
0.200
0.150
0.100
0.050
0.000
Szociológia
Humánerőforrás
Kommunikáció és PR
Élelmiszermérnöki
Génsebészet
Turisztikai mérnök-menedzser
Könyvelés és gazdasági informatika
Agrár és élelmiszeripari gazdaság
Általános közgazdaság
Marketing
Gazdasági informatika
Román nyelv és ir.-angol ny. és ir.
Világ- és összehasonlító irodalom-angol ny.
Testnevelés és sport
Informatika
Kommunikáció és közkapcsolatok
Mechatronika
Automatika és alkalmazott informatika
Számítástechnika
Kertészmérnöki
Fordító-tolmács
Közegészségügyi politikák és szolgáltatások
Távközlés
Gépészmérnöki
Tájépítészet
Fotó, film, média-r
Fotó, film, média-o
Fotó, film, média-k
Nemzetközi kapcsolatok és európai...
Környezettudomány
Környezetmérnök
Jogtudományok
Táncművészet
Agrármérnöki
2026-2027 Prof/doc
Csíkszeredai Kar
Marosvásárhelyi Kar
Kolozsvári Kar
Sepsiszentgyörgyi Kar

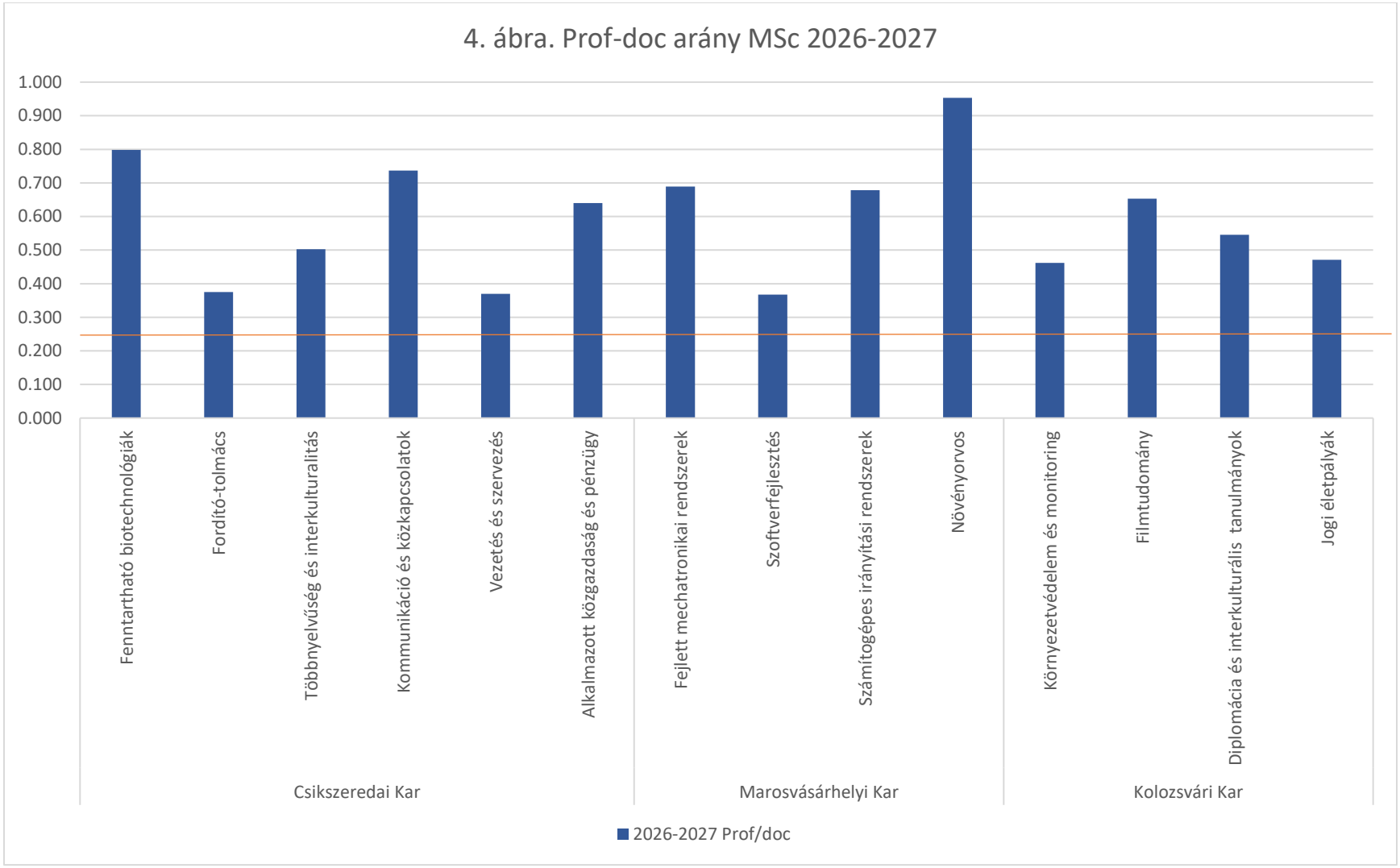
4. ábra. Prof-doc arány MSc 2026-2027
1.000
0.900
0.800
0.700
0.600
0.500
0.400
0.300
0.200
0.100
0.000
Fenntartható biotechnológiák
Fordító-tolmács
Többnyelvűség és interkulturalitás
Kommunikáció és közkapcsolatok
Vezetés és szervezés
Alkalmazott közgazdaság és pénzügy
Fejlett mechatronikai rendszerek
Szoftverfejlesztés
Számítógépes irányítási rendszerek
Növényorvos
Környezetvédelem és monitoring
Filmtudomány
Diplomácia és interkulturális tanulmányok
Jogi életpályák
Csikszeredai Kar
Marosvásárhelyi Kar
Kolozsvári Kar
2026-2027 Prof/doc